

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 20-06-42340 טולמסוב ואח' נ' פלטינום ע.פ. - אוטו טופ בע"מ

לפני כבוד השופט רמי אמיר

המערערים

1. מירה מור טולמסוב
2. ישראל טולמסוב
ע"י ב"כ עו"ד אחיקם גריידי

נגד

המשיבה

פלטינום ע.פ. - אוטו טופ בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד חוסאם סבית

פסק דין

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בראשון לציון (כב' השופט ארניה) בתא"מ 65760-05-17 מיום 19.3.20, לפיו התקבלה בחלקה תביעת המשיבה נגד המערערים.
2. המערערים, שהם אנשים פרטיים, מכרו ביום 15.11.15 את רכבם המשמש למשיבה, שהיא חברה העוסקת בסחר ברכב והמחזיקה במגרש רכבים. תמורת המכר הייתה 70,000 ₪. בזמן כלשהו שאינו ידוע, ולכל המוקדם ביום 4.3.16 (כך לפי הנטען בתביעה), נתקלה המשיבה בקושי למכור את הרכב, לטענתה משום שהתגלה שהרכב עבר תאונה קשה עוד ביום 10.3.15 והורד מהכביש ב"אובדן להלכה".
- לטענת המשיבה, היא באה בדברים בעניין זה עם המערערים, ומשלא קיבלה מענה שמניח את דעתה, הגישה את התביעה להשבת סך של 70,000 ₪ ששילמה ועוד 5,000 ₪ פיצוי על הוצאות ובזבוז זמן.
- לטענת המשיבה בתביעה, המערערים אחראים כלפיה בגין מצג שווא והטעיה, בכך שהסתירו את דבר התאונה ואת הורדת הרכב מהכביש. עוד טענה המשיבה בתביעה כי אלמלא ההטעיה, הטעות ומצג השווא שהמערערים הציגו בפניה כאמור לעיל, לא הייתה רוכשת את הרכב, ולכן היא רשאית לבטל את העסקה.
- המערערים הכחישו את טענות המשיבה נגדם. לטענת המערערים בכתב ההגנה, הם רכשו את הרכב על יסוד בדיקה בדינמומטר, והמשיבה רכשה מהם את הרכב לאחר בדיקה ממושכת של אנשי המקצוע מטעמה. בכל הבדיקות הללו לא התגלתה כל תאונה, והמערערים טענו שלא ידעו על כל תאונה.
3. במהלך המשפט מינה בית משפט קמא שמאי רכב כמומחה מטעמו לשם הערכת שווי של הרכב בשלושה מועדים שונים. השמאי בחן את הרכב ואת ההיסטוריה שלו, ואז גילה כי הרכב כלל לא עבר תאונה, אלא רק פריצה שהתרחשה ביום 10.3.15, פריצה אשר במהלכה נגנבו חלקים, וכל אלו הוחלפו בחלקים חדשים. להערכת השמאי, הייתה ירידת ערך של 8% בלבד בשל נזקי אותה פריצה. השמאי הוסיף וציין, כי נזקי הפריצה לא גרמו להורדת הרכב מהכביש כ"אובדן להלכה", וכי הכרזה כזו נובעת מהסדר פנימי בין חברת הביטוח לבין מבוטחיה (הבעלים שקדמו למערערים – ר.א.).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 20-06-42340 טולמסוב ואח' נ' פלטינום ע.פ - אוטו טופ בע"מ

1 אציין כבר כעת, כי אף אחד מהצדדים לא ביקש לחקור את המומחה מטעם בית המשפט,
2 והצדדים הסתפקו במשלוח שאלות הבהרה שאינן מעלות או מורידות דבר לעניינינו.
3 עוד אציין, כי למרות חוות הדעת האמורה, לא ניצלה המשיבה את הזכות שעמדה לה לפי
4 תקנה 136 לתקנות סדר הדין האזרחי לתקן את כתב התביעה, כך שהתיק המשיך והתברר
5 על יסוד כתבי הטענות המקוריים.

6
7 4. בית משפט קמא קבע בפסק דינו, כי אכן הרכב לא עבר כל תאונה אלא פריצה בלבד, אשר
8 במסגרתה נגנבו חלקים, ואלו הוחלפו בחדשים. עוד קבע בית המשפט, כי הרכב הוכרז
9 כ"אובדן להלכה" שלא עקב תאונה אלא עקב אירוע הפריצה.
10 עוד קבע בית משפט קמא, כי אף אחד מהצדדים לא ידע עובר לעסקת המכר שביניהם – לא
11 על הפריצה, ולא על הכרזת הרכב כ"אובדן להלכה".
12 לפיכך, קבע בית המשפט כי יש לדחות את עילת ההטעיה שביסוד התביעה.
13 מצד שני, סבר בית המשפט כי מדובר כאן בטעות משותפת, כמשמעותה בסעיף 14(ב) לחוק
14 החוזים (חלק כללי), וזאת על יסוד שלושה מבחנים מצטברים: נפלה אצל שני המתקשרים
15 טעות בעובדה רלוונטית שאיש מהם לא ידע עליה; מבקשת הביטול התקשרה בחוזה עקב
16 אותה טעות (באופן סובייקטיבי); ומדובר בטעות יסודית במובן זה שניתן להניח שאדם
17 סביר (באופן אובייקטיבי) לא היה מתקשר בחוזה אילו ידע על הטעות.
18 בהמשך לכך קבע בית המשפט כי אינו מקבל את מסקנת המומחה, שהכרזת הרכב כ"אובדן
19 להלכה" אינה משפיעה על סחירותו. בית המשפט הוסיף וקבע, כי המשיבה לא הייתה קונה
20 את הרכב אילו ידעה על הכרזתו כאמור, וזאת למרות שהיא קנתה את הרכב ב-70,000 ₪,
21 כאשר לפי הערכת השמאי מטעם בית המשפט עמד שווי האמיתי של הרכב באותה עת על
22 סך של 71,367 ₪ לאחר שהובאה בחשבון הפחתת ערך בשל נזקי הפריצה.
23 בסופו של דבר, קבע בית משפט קמא כי בהתאם להוראת סעיף 14(ב) לחוק החוזים ולנוכח
24 שיקולי צדק – יש לבטל את העסקה ולהורות על קבלת התביעה בחלקה, כך שיושב סכום
25 שוויו של הרכב בעת הגשת התביעה, 53,809 ₪, כנגד השבה של הרכב עצמו.
26 עוד חייב בית המשפט את המערערים לשלם למשיבה את חלקה בשכ"ט המומחה, ומעבר
27 לכך הורה בית המשפט כי לא יהיה צו להוצאות.

28
29 5. מכאן הערעור שבפניי.
30 המערערים טענו בעיקר לשתי טענות אלו: שעניין הטעות המשותפת הוא שינוי חזית
31 מיוזמת בית המשפט, שעלה רק בשלב הסיכומים, ושהם התנגדו לו; וכן ש"אובדן להלכה"
32 איננו דבר מהותי שקונה סביר לא היה מתקשר בעסקה אלמלא כן.
33 בפניי, ושלא במסגרת הודעת הערעור ועיקרי הטיעון, טענו המערערים גם להיעדר הודעת
34 ביטול, שהיא תנאי חיוני לדעתם לתביעה בגין טעות בכריתת חוזה; וכן לשחיקת ערך הרכב
35 במשך השנים כאשר הוא בידי המשיבה, כך שהשבתו היום אינה ריאלית ואינה מביאה
36 בחשבון את ההנאה שהמשיבה הפיקה ממנו לאורך השנים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 20-06-42340 טולמסוב ואח' נ' פלטינום ע.פ - אוטו טופ בע"מ

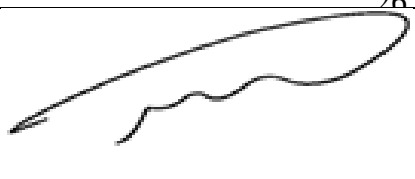
6. ב"כ המשיבה הקדים וטען בפניי, כי שתי הטענות האחרונות של ב"כ המערערים חורגות מגדרו של הערעור, ואף מגדרו של הדיון בבית משפט קמא, ולכן אין להתייחס אליהן. למעלה מהנדרש ציין כי יש לראות בתביעה כהודעת ביטול, וכי אין לשמוע לטענות על ירידה בשווי הרכב ללא בירור עובדתי.
- לעצם הטענות שבגדרו של הערעור, ענה ב"כ המשיבה, כי נושא הטעות המשותפת איננו בגדר שינוי חזית כיוון שבכתב התביעה נטענה המילה "טעות" ולא רק "הטעה". ובאשר לעניין משמעותו של "אובדן להלכה" ביקש ב"כ המשיבה לדייק, שמדובר בעניין שאינו במומחיות, ובכל מקרה הוא חרג מגדר סמכויותיו של המומחה לפי החלטת המינוי שלו. עוד ציין, כי ההיגיון והשכל הפשוט והישר מחייב את המסקנה, שאף אחד לא היה רוצה לקנות רכב שהוכרז כ"אובדן להלכה" מבלי שידע על כך.
7. שקלתי בדברים, וברור לי כי דין הערעור להתקבל, וכבר מהטעם הראשון של שינוי חזית.
8. לטעמי, כל עניין הטעות המשותפת שביסוד פסק הדין חרג מגדר המחלוקת במשפט. מדובר בשינוי חזית בשלב הסיכומים, שנעשה מיוזמת בית המשפט, וכאשר ב"כ המערערים מתנגד לכך במפורש, ועומד על כך שמדובר בשינוי חזית.
- בתביעה נטען להטעה ולטעות ולמצג שווא שנעשו והוצגו על ידי המערערים, וכי מדובר בכך שהם הסתירו מהמשיבה את דבר התאונה, וכפועל יוצא מכך את הכרזת הרכב כ"אובדן להלכה". בדברים אלו, אף שהמילה טעות כלולה בהם, עוברת כחוט השני הטענה, שהמערערים היו מודעים לאותה מערכת עובדתית, וכי הם הטעו את הצד השני והסתירו ממנו פרטים אלו.
- כבר מכך עולה שלא הייתה בתביעה כל טענה לטעות משותפת – משום שתנאי לטעות משותפת הוא ששני הצדדים אינם מודעים לאותה מערכת עובדתית, בעוד שכאן נטען במפורש לידיעה של המערערים.
- לפיכך, כל המשפט התנהל על בסיס אותה טענה, שהמערערים ידעו על פגם כלשהו שכרוך בהיסטוריה של הרכב – ואין להפתיעם בשלב הסיכומים עם טענה סותרת, שהטעות היא שלא בידיעתם.
9. זאת ועוד. לא יכולה להיות כאן טעות משותפת בעניין שנטען מבחינה עובדתית בתביעה. שהרי "הטעות" נושא התביעה הייתה תאונה קשה שעבר הרכב – בעוד שמה שהסתבר בדיעבד הוא, שהרכב נפרץ אך לא עבר כל תאונה. רוצה לומר, גם הטיעון העובדתי בקשר להיסטוריה של הרכב, טיעון שעמד ביסוד התביעה – טיעון זה נסתר והופרך.
- יתרה מכך. כפי שצינתי קודם לכן, המשיבה הייתה יכולה לתקן את התביעה, והייתה רשאית לכך כדבר שבזכות בעקבות חוות הדעת של המומחה מטעם בית המשפט. המשיבה הייתה יכולה להגיש כתב תביעה מתוקן, ולטעון בו לפריצה לרכב שגרמה לו לנזק במקום לטעון לתאונה שגרמה לנזק.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"א 20-06-42340 טולמסוב ואח' נ' פלטינום ע.פ - אוטו טופ בע"מ

- 1 המשיבה בחרה שלא לעשות כן, אך לבחירה זו יש משמעות דיונית: גדר המחלוקת שבתיק
2 לא השתנה מגדר המחלוקת המקורי, ונותר לפי כתבי הטענות המקוריים והיחידים שבתיק.
3 וכפועל יוצא מכך, נושא הטעות ואי-הידיעה בעניין הפריצה לא יכול היה לשמש כיסוד
4 מיסודות פסק הדין.
5
6 10. למעלה מהנדרש, ספק בעיניי אם בהתקשרות בין אדם פרטי לבין בעל מקצוע ומומחיות
7 בתחום של אותו בעל מקצוע – ראוי לבטל עסקה לבקשתו של בעל המקצוע והמומחיות
8 בשל טעות משותפת שבתחום מומחיותו, כאשר הוא הגורם בעל הזמינות הטובה
9 והמתבקשת לגילוי אותו פרט נסתר, והוא הגורם מונע הנזק הזול ביותר בנסיבות העניין.
10 דברים אלו לא נטענו בבית משפט קמא, ואף לא בפניי, ואני מציין אותם רק כשיקולי
11 מדיניות, שראוי אולי לשוקלם במקרה מתאים.
12
13 11. לאור האמור לעיל, מתקבל הערעור ומתבטל פסק דינו של בית משפט קמא.
14 העירבון להוצאות הערעור, וכן הסכום שהופקד על ידי המערערים להבטחת ביצועו של פסק
15 הדין – יושבו להם על ידי הגזברות, לידי בא כוחם.
16 תיק ההוצל"פ שנפתח לשם ביצועו של פסק הדין בבית משפט קמא ייסגר, וב"כ המשיבה
17 ידאג לכך. גם ב"כ המערערים יוכל לפנות ללשכת ההוצל"פ לשם סגירת התיק, כשפסק דיני
18 זה יהווה אסמכתא לכך.
19 לעניין ההוצאות: הכלל הנוהג במשפטנו הוא אמנם, שההוצאות הן לפי התוצאות,
20 ובשיעורים ריאליים אך סבירים. ואולם בענייננו נמנע בית משפט קמא לפסוק הוצאות
21 לזוכה למעט סכום קטן של שכ"ט מומחה. לכן אמנע אף אני מלפסוק הוצאות ריאליות
22 בערעור, ואסתפק בחיוב המשיבה בהוצאות המערערים בסך 2,000 ₪. סכום זה ישולם לידי
23 ב"כ המערערים תוך 30 יום מהיום.
24
25 ניתן היום, כ"ט חשוון תשפ"א, 16 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

26

רמי אמיר, שופט